

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 524/2019
22.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. Кривичног законика у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Штрбца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године и Вишег суда у Сремској Митровици 2КЖ1-31/19 од 18.04.2019.године, у седници већа одржаној дана 22.01.2020.године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се **УСВАЈА** захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Штрбца, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године и Вишег суда у Сремској Митровици 2КЖ1-31/19 од 18.04.2019.године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет враћа Основном суду у Шиду на поновно одлучивање, док се захтев браниоца окривљеног у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку **ОДБИЈА** као неоснован, а у преосталом делу се захтев **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ у вези члана 61. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује без електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима који су прописани законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати на име трошкова кривичног поступка Основном јавном тужилаштву у Сремској Митровици, Одељење у Шиду износ од 45.022,00 динара, те на име паушала Основном суду у Шиду износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 2КЖ1-31/19 од 18.04.2019.године одбијене су као неосноване жалба Основног јавног тужиоца у Сремској Митровици, Одељење у Шиду и жалба са допуном браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Штрбца, па је потврђена пресуда Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милан Штрбац, због повреда одредаба члана 15, члана 16, члана 17, члана 68, члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, те због примене закона за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом Републике Србије, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године и Вишег суда у Сремској Митровици 2КЖ1-31/19 од 18.04.2019.године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине у целости наведене пресуде и предмет врати суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је делимично основан и то у делу у коме се правноснажне пресуде побијају због одлуке о трошковима кривичног поступка, док је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а у преосталом делу је недозвољен.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је погрешна одлука суда да се окривљени обавезе на плаћање Основном јавном тужилаштву у Сремској Митровици, Одељење у Шиду трошкова постављања браниоца по службеној дужности и трошкова вештачења. Изнетим наводима браниоца окривљеног се, по налажењу овога суда, правноснажне пресуде суштински побијају због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је против окривљеног АА истрага вођена због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ, те да је окривљеном јавни тужилац решењем поставио браниоца по службеној дужности из разлога јер је за ово кривично дело, с обзиром на висину прописане

казне затвора од две до десет година, предвиђена обавезна одбрана, као и да је одређено вештачење на околности процене вредности предметног пословног простора (висина прибављене противправне имовинске користи). Имајући у виду да јавни тужилац, након спроведене истраге, није оптужио окривљеног за кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ за које је против њега вођења истрага, већ је против окривљеног поднео оптужни предлог због продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ у вези члана 61. КЗ, а за које кривично дело није предвиђена обавезна одбрана и чији битан елеменат није висина прибављене противправне имовинске користи (што наводи и првостепени суд у образложењу пресуде и овај податак сматра ирелевантним за предметни случај), то у конкретном случају, по оцени овога суда, окривљени не треба да сноси трошкове кривичног поступка који су настали ангажовањем браниоца по службеној дужности (који је само предузео радњу прегледања списка предмета дана 04.05.2018.године пошто је окривљени дана 04.06.2018.године ангажовао изабраног браниоца) и трошкове кривичног поступка који се односе на исплату награде вештаку за вештачење процене вредности предметног пословног простора (висина прибављене противправне имовинске користи), те да исте накнади тужилаштву.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, делимично усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Штрбца и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијане правноснажне пресуде Основног суда у Шиду К-122/18 од 22.11.2018.године и Вишег суда у Сремској Митровици 2КЖ1-31/19 од 18.04.2019.године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, те у том делу списе предмета вратио Основном суду у Шиду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку суд ће поступити по истакнутим примедбама и отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА у образложењу захтева наводи да је побијаном осуђујућом пресудом повређен кривични закон, јер дело за које се окривљени терети и за које је правноснажно оглашен кривим није кривично дело. По ставу браниоца, у радњама окривљеног се не стичу сви елементи бића продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ у вези члана 61. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, обзиром да суд у изреци правноснажне пресуде нигде не наводи да је окривљени довео у заблуду надлежни орган, већ једино наводи да је довео у заблуду ББ да закључи купопродајни уговор дана 31.05.2013.године, при чему ББ није представник надлежног органа.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се у суштини указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а због које окривљени преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП може

поднети захтев за заштиту законитости, се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. Кривичног законика чини онај ко довођењем у заблуду наведе надлежни орган да у јавној исправи, записнику или књизи овери штогод неистинито што може да служи као доказ у правном саобраћају, док је ставом 2. члана 358. КЗ прописано да ће се казнити онај ко овакву исправу, записник или књигу употреби иако зна да су неистинити.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ у вези члана 61. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, у изреци пресуде је јасно наведено да је окривљени АА у временском периоду од 28.05.2013.године до 31.05.2013.године довођењем у заблуду навео надлежни орган да у јавној исправи, записнику и књизи овери штогод неистинито, а што може да служи као доказ у правном саобраћају, те да је затим такву исправу употребио иако је знао да је неистинита и јасно је описано на који начин је окривљени довео у заблуду службена лица РГЗ Катастар непокретности у Шиду и Основног суда у Сремској Митровици и то тако што је као неистинит податак, приликом подношења захтева за упис права својине на непокретности - пословном простору у име привредног друштва „ВВ,, ДОО ... у РГЗ Катастар непокретности у Шиду (дана 28.05.2013.године) и приликом овере потписа од стране службеног лица Основног суда у Сремској Митровици на купопродајном уговору закљученим са купцем тог пословног простора ББ (дана 31.05.2013.године), окривљени службеним лицима РГЗ Катастар непокретности у Шиду и Основног суда у Сремској Митровици неистинито приказао да привредно друштво „ВВ“ ДОО ..., чији је он био директор и власник, постоји као правни субјект и да је он његов законски заступник, стављајући на захтев за упис права својине на непокретности и купопродајни уговор свој потпис у својству овлашћеног лица - директора тог привредног друштва, као и печат тог привредног друштва, иако је наведено привредно друштво у то време престало да постоји као правно лице брисањем из регистра Агенције за привредне регистре дана 17.08.2010.године, да би затим ова службена лица, која су у погледу те чињенице била доведена у заблуду, донела решења која је окривљени употребио иако је знао да су иста неистинита, а све на начин ближе описан у изреци правноснажне пресуде.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у преосталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у преосталом делу захтева, као разлог његовог подношења, наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу довођења у заблуду надлежног државног органа. Поред

тога, бранилац окривљеног указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је првостепени суд у изреци пресуде окривљеног огласио кривим за извршење продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. и 2. КЗ у вези члана 61. КЗ, с тим што у образложењу првостепене пресуде нигде није навео разлоге на који начин је утврдио и због чега сматра да је окривљени учинио дело из става 2. члана 358. КЗ, већ само наводи разлоге за дело из става 1. члана 358. КЗ, те се истиче и да је изрека првостепене пресуде у делу одлуке о трошковима кривичног поступка контрадикторна разлозима пресуде. Осим тога, као разлог подношења захтева бранилац окривљеног наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, истицањем да суд није прихватио доказне предлоге одбране за прибављање одређених података од Министарства привреде и Народне Скупштине Републике Србије, као и предлог окривљеног да се главни претрес одложи до одлуке Привредног суда у Сремској Митровици у поступку број СТ-65/2010. Бранилац окривљеног као разлоге подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреде одредаба чланова 15, 16, 17. и 68. ЗКП. У образложењу захтева се наводи и да је суд окривљеном изрекао престрогу кривичну санкцију, обзиром да је, имајући у виду држање окривљеног, његово одазивање позивима, признање свих радњи које му се стављају на терет, одсуство штетних последица дела, по мишљењу одбране окривљеном требало да изрекне условну осуду, а не казну затвора, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба чланова 15, 16, 17, 68. и 441. став 1. ЗКП, те због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Наводи браниоца окривљеног којима се оспорава закључак суда да се не ради о делу малог значаја и разлози које је суд дао за то, а све изношењем сопственог чињеничног закључка да из утврђеног чињеничног стања произилази да у конкретном случају не постоји никаква друштвена опасност и штетне последице дела јер је ББ постао законити власник предметног пословног простора, као и наводи да из изведених доказа произилази да је дело учињено у правној заблуди, по налажењу Врховног касационог суда представљају оспоравање чињеничног стања утврђеног у правноснажним одлукама и указивање на погрешну оцену доказа дату од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама, а што није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, па је стога Врховни касациони суд поднети захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи и да су нижестепени судови приликом доношења побијаних пресуда посредно применили одредбе Закона о стечају (чланови 150. до 154.) за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности са Уставом Републике Србије, обзиром да су одлучну чињеницу да се окривљени дана 28.05.2013. године и 31.05.2013.године на захтеву за укњижбу и купопродајном уговору потписао у својству директора непостојећег привредног друштва „ВВ“ ДОО ... и ставио печат тог непостојећег привредног друштва засновали на тим неуставним одредбама, а ово привредно друштво, чији је директор и власник окривљени, је по ставу одбране постојало дана 28.05.2013. године и 31.05.2013.године, јер је оно из Регистра привредних друштава при Агенцији за привредне регистре аутоматски брисано дана 17.08.2010.године на основу решења Привредног суда у Сремској Митровици број ЗСТ-65/2010 од 17.06.2010.године, којим је отворен и закључен стечајни поступак над привредним друштвом „ВВ“ ДОО ..., а све на основу неуставних одредби Закона о стечају (чланови 150. до 154.).

Имајући у виду да се изнетим наводима браниоца окривљеног, по налажењу Врховног касационог суда, оспорава чињенично утврђење и чињенични закључак суда о непостојању привредног друштва „ВВ“ ДОО ... у време извршења кривичног дела, те да је питање постојања или непостојања тог привредног друштва чињенично питање, а не правно, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним, јер исти суштински није поднет због законског разлога због којег је у смислу одредбе члана 485. став 1. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Штрбца делимично усвојио и укинуо побијане правноснажне пресуде у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, те у том делу списе предмета вратио Основном суду у Шиду на поновно одлучивање, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП одбио као неоснован и то на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, а у преосталом делу захтев браниоца окривљеног је одбацио као недозвољен на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

За Председника већа-судија
Веско Крстајић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић